

Interpretatiedocument

Riskplaza-audit⁺

Interpretatiedocument
Versie 1.3
Datum: 26-06-2024

Inleiding

Dit document behoort bij het Riskplaza-audit⁺-certificatieschema versie 5. In dit document worden besluiten van Riskplaza gepubliceerd die vanaf de bijbehorende ingangsdatum werking hebben en van toepassing zijn voor certificatie-instellingen en gecertificeerde bedrijven.

Daarnaast wordt, waar nodig, een toelichting gegeven op de inhoud van het certificatieschema ter verduidelijking van de interpretatie.

De inhoud van dit document komt tot stand na afstemming met vertegenwoordigers van de certificatie-instellingen in het 'coördinatorenoverleg' en na overleg met deelnemers aan het 'klankbordoverleg' van gecertificeerde bedrijven.

In hoofdstuk 1 zijn de besluiten opgenomen. De besluiten zijn van toepassing op het certificatieschema en maken als zodanig onderdeel uit van het certificatieschema. Het bedrijf en de certificatie-instelling dienen hier rekening mee te houden bij de certificatie.

In hoofdstuk 2 zijn de toelichtingen opgenomen op de inhoud van het certificatieschema. De in dit hoofdstuk gegeven toelichtingen zijn een verduidelijking van de betreffende criteria. Ze vormen een richtlijn voor interpretatie. Daar waar dit expliciet vermeld staat zijn het minimale eisen op basis waarvan een auditor zijn beoordeling kan baseren.

Inhoud

Inleiding.....	3
1. Besluitenlijst	5
2. Toelichting op criteria	6
Deel A. Eisen voor bedrijven die zich willen laten certificeren	6
Deel B. Audit- en certificatieprotocol.....	8
Deel C. Eisen aan de certificatie-instellingen/ integriteitsprogramma.....	8
Bijlage 6. Flowschema Riskplaza-HACCP-plan.....	8
3. Guidancedocumenten.....	9
Bijlage 1. Guidancedocument voor risicogebaseerde verificatie van beheersmaatregelen door de leverancier	9
Bijlage 2. Guidancedocument risicobeoordeling leveranciers.....	11

1. Besluitenlijst

Besluitenlijst Riskplaza-audit⁺-certificatieschema versie 5.0

Onderwerp	Norm-paragraaf	Nr.	Besluit	Motivatie/informatie	Status	Geldig
Borging vreemde delen	3.2.1.2.	23-01	In het geval van GFSI-gecertificeerde leveranciers volstaat het bewaken van de GFSI-certificatiestatus voor het grondstofgevaar vreemde delen. In deze gevallen is aanvullende verificatie niet nodig.	Het risico van vreemde delen is beperkt doordat de gevaarspecifieke beheersmaatregel te allen tijde wordt gecontroleerd in de GFSI-audit van de leverancier.	Geldig m.i.v. 25-09-2023	Ja
Frequentie leveranciers-audit	3.2.1.3.	23-02	Het is toegestaan dat het bedrijf in plaats van de jaarlijkse leveranciersaudit deze audit met een minimale frequentie van 1 keer per 3 jaar uitvoert. Dit op voorwaarde dat het bedrijf de beheersing jaarlijks verifieert.	Zodat het regelement zich conformeert aan infoblad 64.	Geldig m.i.v. 25-09-2023	Ja
Gevaren lage ernst	2.4	24-01	Gereguleerde gevaren met een lage ernstcategorie kunnen niet vanwege de lage ernstcategorie worden beschouwd als een niet-reëel gevaar. Dit is voor gereguleerde gevaren enkel mogelijk met de onderbouwing dat de kans verwaarloosbaar klein is.	Er moet worden voldaan aan wettelijke eisen.	Geldig m.i.v. 13-06-2024	Ja

2. Toelichting op criteria

Deel A. Eisen voor bedrijven die zich willen laten certificeren

2.3.1

Een beheersmaatregel is een maatregel(processtap) die een gevaar wegneemt of reduceert tot een acceptabel niveau. Hier (2.3.1.) worden beheersmaatregelen bedoeld die leiden tot een CCP/OPRP in de schakels van de supplychain en/of bij het bedrijf. Dit criterium is bedoeld om te voorkomen dat een gevaar als niet reëel wordt beschouwd, omdat er in de keten al een beheersmaatregel is toegepast. Het is aan het bedrijf om bij een reëel gevaar een eventuele beheersmaatregel in de supplychain te verifiëren. (Zie 3.2. en 3.4.)

Bij het definiëren van de verificatiemethode mag wel rekening worden gehouden met deze beheersmaatregelen; hoe robuuster de maatregel, hoe eenvoudiger de verificatie: zie deel A, 3.2.

2.3.2.

Onder een *receptuur die kenmerkend is voor de grondstof* wordt een grondstofreceptuur (grondstofsamenstelling) verstaan waarbij de verhouding van de ingrediënten vast is en typisch bij deze grondstof hoort en daarmee onafhankelijk van de leverancier is.

3.2

Zie guidancedocument in bijlage 1.

3.2.1.1.

Een handelsbedrijf kan Riskplaza-audit⁺-gecertificeerd worden wanneer het bedrijf reeds een gecertificeerd voedselveiligheidssysteem heeft. Hiervoor heeft Riskplaza enkele GFSI-standaarden geaccepteerd. Een handelaar die producten wil verkopen onder Riskplaza-audit⁺-certificatie moet Riskplaza-audit⁺-gecertificeerd worden wanneer:

- het een product betreft die onder eigen merk worden verkocht. Het bedrijf is immers productaansprakelijk.
- het handelsbedrijf ook opslag, (her)verpakking en transport verzorgt.

De certificering vindt plaats op basis van dezelfde eisen als voor een productiebedrijf, eventueel met een beperkte scope.

Een handelsbedrijf kan terugvallen op het Riskplaza-audit⁺-certificaat van de leverancier(s) (en hoeft zelf niet gecertificeerd te worden) wanneer aan alle hieronder genoemde voorwaarden wordt voldaan:

- Het product valt binnen de scope van het Riskplaza-audit⁺-certificaat van de leverancier(s).
- Het handelsbedrijf verricht geen handelingen aan het product. Het handelsbedrijf slaat het product niet op, bewerkt/ (her) verpakt/ transporteert het product niet.
- Het product wordt onder de handelsnaam van de leverancier verkocht, zodat het 100% herleidbaar is naar de leverancier.

3.2.1.3

De leveranciersaudit kan zowel op locatie als remote worden uitgevoerd mits er kan worden aangetoond dat de gevaren aantoonbaar kunnen worden beheerst. Remote audits zijn niet toegestaan voor nieuwe leveranciers en indien de leveranciersaudit slechts één keer per drie jaar wordt uitgevoerd.

3.5.2.

Wanneer er geen geaccrediteerde analyse beschikbaar is op de markt, dan verwacht Riskplaza dat het bedrijf de betrouwbaarheid van het laboratorium en de betreffende analyse op een andere manier beoordeelt. Het bedrijf dient hiervoor navraag te doen bij het betreffende laboratorium. Hierbij valt de denken aan de resultaten van ringtesten voor de betreffende analyse, van blanco- en duplotesten behorende bij de serie van het geanalyseerde monster en/of een analyse-validatieverslag met resultaten van de reproduceerbaarheid en de minimale detectie.

5.1.1.

Er zitten rechten en plichten aan de keuze van het bedrijf om Riskplaza-gecertificeerd te willen zijn. Eén van de plichten is dat het management gecommitteerd is om blijvend aan de Riskplaza-criteria te voldoen. Riskplaza

verwacht dat het management vastlegt en communiceert dat het de wil van de directie is dat het bedrijf gecertificeerd is en dat de directie zich committeert aan de bijbehorende criteria.

5.1.2. / 5.7.1.

In 5.1.2 is continu verbeteren opgenomen. Riskplaza verlangt dat het bedrijf ernaar streeft zich steeds te verbeteren. Om het verbeterproces te initiëren verlangt Riskplaza dat het bedrijf hiervoor jaarlijks een (of meerdere) concrete doelstelling(en) formuleert die relevant is (zijn) voor de scope van het Riskplaza-certificatieschema: de beheersing van voedselveiligheidsgevaaren van grondstoffen. Riskplaza verlangt dat tenminste bij de managementreview de eindverantwoordelijke beoordeelt of de doelstelling(en) is (zijn) behaald en er verbetering is gerealiseerd, en waar nodig aanvullende acties initieert.

5.4

Zie guidancedocument in bijlage 2.

5.4.2.

Riskplaza verlangt dat het bedrijf periodiek de betrouwbaarheid van de leverancier beoordeelt en dat bij deze beoordeling de resultaten worden meegenomen van de controles op de geleverde grondstoffen (bijvoorbeeld ingangscntroles of laboratoriumanalyses door het bedrijf of door de leverancier) en/of op processen bij de leverancier die de veiligheid van de geleverde grondstoffen moeten borgen (bijvoorbeeld leveranciersaudit).

5.5.

Riskplaza verlangt dat het bedrijf, door middel van een interne audit, zichzelf controleer op het juist toepassen van maatregelen om aan de certificatiecriteria te voldoen. Onderwerpen die minimaal bij een interne audit aan de orde moeten komen zijn:

- Is de scopeomschrijving nog actueel?
 - Vallen alle betreffende producten binnen de scope omschrijving?
 - Is de communicatie (bijvoorbeeld op de website, op afleverbonnen, etc.) over (de scope van) het Riskplaza-certificaat juist (met name bij een beperkte scope)?
- Is de risicoanalyse compleet en actueel?
 - Zijn alle betreffende grondstoffen/ingrediënten opgenomen in de inspectiematrix?
 - Zijn alle updates van Riskplaza (nieuwsbrief) verwerkt?
- Zijn alle reële gevaren beheerst?
 - Is er van elke leverancier bewijs aanwezig dat deze de betreffende gevaren beheerst?
 - Is de certificatiestatus van de leveranciers nog actueel?
- Functioneert het onderliggende managementsysteem?
 - Zijn eventuele recalls gemeld aan de Riskplaza-certificatie-instelling?
 - Is de beheersing van grondstofgevaaren geverifieerd?
 - Is de beheersing van grondstofgevaaren conform Riskplaza-criteria opgenomen in de directiebeoordeling?

Deel B. Audit- en certificatieprotocol

2.3.1

Initiële audit.

Bij een initiële audit kan fase 1 remote uitgevoerd worden. Fase 2 dient altijd on-site te worden uitgevoerd.

2.3.2 - 2.3.3

Hercertificatie-audit / surveillance-audit

De surveillance-audit en de hercertificatie-audit kunnen (deels) remote worden uitgevoerd maar dienen zodanig gepland te worden dat minimaal één keer per drie jaar (gedurende de geldigheid van het certificaat) de auditor op locatie is om een rondgang door het bedrijf te maken voor toetsing van de volledigheid van het kwaliteitssysteem.

2.6.

Riskplaza verlangt dat de criteria van hoofdstuk 5 (managementsysteem) zijn geïmplementeerd in de procedures van het onderliggende gecertificeerde voedselveiligheidssysteem. Riskplaza gaat ervan uit dat de implementatie van deze systeemcriteria bij de betreffende audit wordt beoordeeld.

Riskplaza streeft ernaar om dubbele controles te voorkomen. De Riskplaza-auditor zal daarom bij de toetsing van de criteria in hoofdstuk 5 beoordelen of de werkwijzen om aan de Riskplaza-criteria te voldoen, een vast onderdeel zijn van het onderliggende voedselveiligheidssysteem. De Riskplaza-auditor zal de implementatie in principe steekproefsgewijs beoordelen en alleen wanneer daar aanleiding toe is, diepgaand beoordelen.

3.2

De certificatie-instelling zal binnen vijf werkdagen/zeven kalenderdagen na de melding van het gecertificeerd bedrijf dat wilt stoppen, Riskplaza informeren. In die melding moet worden meegenomen wanneer de registratie uit de database moet worden gehaald.

Deel C. Eisen aan de certificatie-instellingen/ integriteitsprogramma

Geen toelichting zo ver.

Bijlage 6. Flowschema Riskplaza-HACCP-plan

Het flowschema is een andere weergave van de criteria in deel A, hoofdstuk 2 en hoofdstuk 3. Inhoudelijk zijn beide delen gelijk en bevatten ze dezelfde criteria.

Hoofdstuk 3 bevat de criteria voor beheersmaatregelen. Paragraaf 3.2. bevat de criteria in het geval de leverancier het gevaar beheerst. Hierbij worden 3 certificatiesituaties van de leverancier onderscheiden. Het is toegestaan dat een bedrijf op een andere wijze invulling geeft aan de verificatie van de leverancier, mits dezelfde borgingszekerheid wordt gerealiseerd.

3. Guidancedocumenten

Bijlage 1. Guidancedocument voor risicogebaseerde verificatie van beheersmaatregelen door de leverancier

Doelstelling

Dit document geeft guidance ten aanzien van de risicogebaseerde verificatie door het bedrijf van de beheersmaatregelen bij de leverancier zoals beschreven bij 3.2.1.2 en 3.2.1.3. van deel A.

Verificatieactiviteiten

Een bedrijf is erg afhankelijk van de leverancier als het gaat om de voedselveiligheid van de geleverde grondstoffen. Daarom wordt van het bedrijf verwacht dat ze een goed beeld heeft van beheersing van de voedselveiligheid door de leverancier. Dit beeld wordt verkregen door één of een combinatie van meerdere verificatieactiviteiten.

De verificatie kan bestaan uit:

- Controle van de certificatiestatus van de leverancier;
- Een leveranciersaudit op locatie/remote;
- Controle van verstrekte documentatie, als bewijs van goede beheersing van gevaren (zoals HACCP-plan, HACCP-verificatieverslag, certificatie-auditverslag, lab-analyseresultaten);
- Controle van geleverde ingrediënten aan de hand van eigen lab-analyses.
- Controle van relevante sectormonitoringsresultaten.

Alleen in het geval van een Riskplaza-gecertificeerde leverancier én bij het gevaar 'productvreemde delen' in grondstoffen afkomstig van een GFSI-gecertificeerde leverancier, kan verificatie van beheersing volstaan met een check van de certificatiestatus van de leverancier. In alle andere gevallen wordt de verificatie geacht uit meerdere activiteiten te bestaan, gebaseerd onderstaande uitgangspunten.

Uitgangspunten risicogebaseerde verificatie

1. De doelstelling van verificatie is om vast te stellen dat voedselveiligheidsgevaren van grondstoffen direct (in het bewerkingsproces) of indirect (door gerichte inkoop) door de leverancier worden beheerst.
2. De aard, omvang en frequentie van de verificatieactiviteiten kunnen worden afgestemd op:
 - Het risico van de leverancier: hoe hoger het gerechtvaardigd vertrouwen, hoe lager het risico dat de leverancier onveilige producten levert, hoe minder intensief de verificatie behoeft te zijn.
 - Het risico van het voedselveiligheidsgevaar: hoe lager het risico, hoe minder intensief de verificatie behoeft te zijn.
3. Verificatie kan op het bewerkingsproces bij de leverancier worden toegepast, dat wil zeggen dat het is gericht op het gevaar dat door een beheersmaatregel in het proces bij de leverancier wordt beheerst. Bijvoorbeeld gericht op de CCP 'pasteuriseren' dat gevaren beheerst zoals Salmonella, Listeria en E-coli.
4. De verificatie kan grondstofgericht worden toegepast. Dat wil zeggen dat het is gericht op het gevaar dat vast aan de grondstof verbonden is en verderop in de keten niet kan worden gereduceerd of geëlimineerd. Bijvoorbeeld op zware metalen of bestrijdingsmiddelen. De leverancier kan dit sturen door gerichte inkoop (bijv. vanuit een bepaalde regio en/of met bepaalde voedselveiligheids-certificaten).

De volgende punten zijn van belang voor een zorgvuldige en efficiënte verificatie:

1. De verificatie richt zich op beheersing door de leverancier (in het bewerkingsproces of bij de inkoop).
2. De verificatie richt zich op beheersing van individuele reële voedselveiligheidsgevaren.
3. De aard (bijv. on-site audit, remote audit, opvragen van informatie/analyseresultaten, eigen analyses), omvang (bijv. diepgang/duur van een audit, soort informatie, aantal monsters/analyses) en frequentie (bijv. één keer per kwartaal, per jaar, per twee jaar, per drie jaar) van de verificatie kan worden aangepast op basis van een risico-inschatting van het voedselveiligheidsgevaar en van de leverancier.
4. De verificatie van een laag-risico-voedselveiligheidsgevaar afkomstig van een laag-risico-leverancier dient minimaal één keer per drie jaar plaats te vinden.

5. Voor de risico-inschatting van de leverancier kan gebruik worden gemaakt van resultaten van de GFSI-leveranciersbeoordeling.
6. Voor de risico-inschatting van het voedselveiligheidsgevaar kan gebruik worden gemaakt van resultaten van de HACCP-risicoanalyse.
7. Een processtap bij de leverancier kan meerdere gevaren beheersen. Bijvoorbeeld 'pasteuriseren' beheerst meerdere gevaren zoals Salmonella en Listeria. Met de verificatie van 'pasteuriseren' wordt de beheersing van beide gevaren geverifieerd.

Bijlage 2. Guidancedocument risicobeoordeling leveranciers

Doelstelling

Dit document geeft guidance ten aanzien van de leveranciersbeoordeling zoals beschreven bij 5.4 van deel A.

Inleiding

Riskplaza-audit⁺-certificatieschema is een 'on-top' certificatieschema aanvullend op een GFSI-voedselveiligheidsschema. Het GFSI-voedselveiligheidsschema vereist een leveranciersbeoordeling. Deze bijlage is bedoeld om guidance te geven aan deze leveranciersbeoordeling zodat een risicoclassificatie kan worden bepaald.

Uitgangspunten

1. Het NVWA hanteert in infoblad 64 als één van de uitgangspunten voor gevarenbeheersing dat bedrijven alleen zakendoen met betrouwbare leveranciers en dat naarmate het verifieerbare vertrouwen in een leverancier groeit, de mate van controle kan afnemen.
2. GFSI-certificatieschema's bevatten criteria ten aanzien van een beoordelings- en goedkeuringsprocedure voor leveranciers van grondstoffen en verpakkingsmaterialen. Men verwacht een werkwijze die afhankelijk is van de risico's van de grondstoffen en van de risico's (betrouwbaarheid) van de leveranciers. Riskplaza refereert bij 5.4.1. naar deze leveranciersbeoordelingsprocedure.
3. De uitkomsten van deze leveranciersbeoordeling kan de onderbouwing zijn voor een risicoclassificatie welke kan worden gebruikt voor de risicogebaseerde methode en frequentie van verificatie zoals genoemd in 3.2.1.2. en 3.2.1.3.

De volgende beoordelingspunten zijn van belang voor een goede onderbouwing van de risicoclassificatie van leveranciers: certificatiestatus, beheersing van voedselveiligheidsgevaaren in het proces en bij de inkoop, bevindingen van eigen controles, professionaliteit en integriteit. Een bedrijf kan hierbij prestatie-indicatoren en bijbehorende wegingsfactoren vaststellen.

Er kunnen de volgende vragen gesteld worden:

1. Certificatiestatus
 - Heeft de leverancier een geldig Riskplaza-Audit⁺-certificaat of een GFSI-geaccepteerd voedselveiligheidscertificaat?
 - Vallen de geleverde grondstoffen binnen de scope van het certificaat?
 - Wat is het resultaat van de certificatie-audit? Welke afwijkingen zijn vastgesteld? Hoe heeft de leverancier erop gereageerd?
 - Wat is het resultaat van de opeenvolgende audits? Zit er verbetering in?
2. Beheersing van gevaren in het proces van de leverancier
 - Hoe beheerst de leverancier de relevante gevaren in het eigen proces?
 - Heeft de leverancier daarvoor de juiste CCP's en OPRP's gedefinieerd?
 - Heeft de leverancier deze CCP's en OPRP's goed onder controle (geen afwijkingen bij de certificatie-audit)?
 - Heeft de leverancier haar basisvoorwaarden goed onder controle (geen afwijkingen bij de certificatie-audit)?
3. Beheersing van gevaren bij de inkoop door de leverancier
 - Stelt de leverancier eisen aan haar leveranciers ten aanzien van de beheersing van de relevante gevaren? (Zijn de relevante eigen inkoop-eisen aan de leverancier doorvertaald naar de inkoop-eisen aan de leverancier van de leverancier?)
 - Controleert de leverancier de beheersing van deze gevaren door haar leveranciers?
 - Heeft de leverancier een eigen leveranciersbeoordelingsprocedure en leveranciersrisicoclassificatie?
 - Kan de leverancier resultaten laten zien van haar leverancierscontrole/-beoordeling?
4. Bevindingen van de eigen controles
 - Wat zijn de resultaten van de ingangscodes bij de ontvangst van de grondstoffen?
 - Wat zijn de resultaten van de informatie die de leverancier ter beschikking stelt?
 - Wat zijn de resultaten van de eigen monsternames/analyses van de grondstoffen?
 - Wat is het aantal klachten/de aard van de klachten over deze leverancier?

5. Professionaliteit en integriteit

- Hoe transparant is de leverancier ten aanzien van zijn certificatie-auditresultaten?
- Hoe transparant is de leverancier ten aanzien van zijn eigen controle(resultaten)?
- Hoe reageert de leverancier op eigen meldingen van afwijkingen en klachten?
- Communiceert de leverancier proactief in geval van relevante afwijkingen?